

Disposicions normatives – Plans

PLA DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA PER AL 2018.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ
2. CONSIDERACIONS GENERALS
3. REFERÈNCIES NORMATIVES
4. SOBRE LA LLEI 9/2017, DE 8 DE NOVEMBRE, DE CONTRACTES DEL SECTOR PÚBLIC
5. CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES DEL PLA
 - 5.I. MESURES SOCIALS
 - 5.I.1. TAULA RESUM
 - 5.II. MESURES AMBIENTALS
 - 5.III. MESURES RELACIONADES AMB LA INNOVACIÓ
6. ANNEX. EINES I RECURSOS PER A LA IMPLEMENTACIÓ DEL PLA
 - 6.I. PROTOCOL DE SEGUIMENT
 - 6.II. INSTRUMENTS DE SUPORT
 - 6.III. FORMACIÓ
 - 6.IV. CREACIÓ D'ESPAIS DE MILLORA

1. INTRODUCCIÓ

L'article 9 del decret d'alcaldia S1/D/2017-1271 de 24 d'abril, de contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona prescriu l'elaboració d'un **Pla anual de Contractació Pública Sostenible**.

Correspon a la Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable proposar en el primer trimestre de cada any l'esmentat Pla, el qual expressarà els objectius que el conjunt de l'organització municipal haurà d'assolir en aquest àmbit.

Finalment, es realitzarà una memòria de compliment dels objectius anuals que es publicarà i es posarà en consideració de la Taula de contractació pública.

Aquest programa anual ofereix al sector empresarial que participa en les licitacions de l'Ajuntament de Barcelona i els seus ens dependents una visió anticipada i estructurada dels objectius municipals en contractació pública estratègica i permet que les mesures socials, ambientals, d'innovació que s'incorporen en cada licitació es vegin projectades i reforçades en un marc general.

Aquest primer Pla no conté uns objectius xifrats concrets, sinó unes directrius de caire general. S'elabora mentre es desenvolupa el programa de formació entre el personal tècnic i es posa en funcionament un programa informàtic per al seguiment de les dades que se'n deriven.

Serà a finals de l'exercici 2018 quan es podrà disposar d'unes dades estadístiques d'execució que permetran elaborar un futur Pla 2019 el qual podrà establir objectius xifrats.

2. CONSIDERACIONS GENERALS

- Aquest Pla proposa criteris d'actuació que cada unitat promotora aplicarà d'acord amb les condicions i característiques de cada expedient de contractació.
- Cada mesura social, ambiental o d'innovació requerirà una motivació específica en l'expedient.
- La implementació concreta de cada mesura es complementarà amb les indicacions de les Guies de contractació pública social, ambiental i d'innovació aprovades pel Decret S1/D/2017-1271, de 24 d'abril de Contractació Pública Sostenible de l'Ajuntament de

Barcelona, i la Instrucció l'Ajuntament de Barcelona per a l'aplicació de la Llei 9/2017 de contractes del Sector Públic.

3. REFERÈNCIES NORMATIVES

- Decret S1/D/2017-1271, de 24 d'abril de Contractació Pública Sostenible de l'Ajuntament de Barcelona
- Guia de contractació pública social de l'Ajuntament de Barcelona
- Guia de contractació pública ambiental de l'Ajuntament de Barcelona
- Guia de contractació pública innovadora de l'Ajuntament de Barcelona
- Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic
- Instrucció l'Ajuntament de Barcelona per a l'aplicació de la Llei 9/2017 de contractes del Sector Públic

4. SOBRE LA LLEI 9/2017, DE 8 DE NOVEMBRE, DE CONTRACTES DEL SECTOR PÚBLIC

- La Llei, en la seva exposició de motius, determina que uns dels objectius principals de la mateixa és aconseguir una millor relació qualitat-preu en la contractació pública.
- En el seu article 147, prescriu que els òrgans de contractació vetllaran perquè s'estableixin criteris d'adjudicació que permetin **una contractació de gran qualitat**.
- L'article 100.2 preceptua que **el pressupost màxim de licitació desglossarà els costos directes i indirectes, inclosos els costos salarials** en tots els contractes en què el cost dels salaris de les persones treballadores que executaran el contracte formi part del preu total del mateix, a partir d'un conveni laboral de referència.
- La llei prescriu també que en els contractes de serveis de l'annex IV, així com en aquells que tinguin per objecte prestacions de caràcter intel·lectual, els criteris relacionats amb la qualitat hauran de representar, com a mínim, el 51 per cent de la puntuació assignable en la valoració de les ofertes. Això no contradiu el necessari equilibri establert entre

criteris automàtics i de judici de valor. Les mesures de contractació pública estratègica també poden establir-se en criteris suportats per fórmules matemàtiques.

- En l'article 149.4 s'estableix que, en tot cas, els òrgans de contractació rebutjaran les ofertes si comproven que són anormalment baixes perquè vulneren la normativa sobre subcontractació o no compleixen les obligacions aplicables en matèria mediambiental, social, o laboral, nacional o internacional, incloent-hi el compliment dels convenis col·lectius sectorials vigents.
- L'article 145.2 de la LSCP/2017, habilita l'establiment de consideracions socials com a criteris d'adjudicació, **citant textualment la millora de les condicions laborals i salarials, i també l'estabilitat en l'ocupació.**
- En la seva Disposició Addicional 51^a, prescriu que els òrgans de contractació podran preveure en els Plecs de clàusules administratives **la realització de pagaments directes a subcontractistes.**
- L'article 71.1.d) estableix la prohibició de contractar amb les administracions públiques, per a aquelles empreses de 50 o més persones treballadores que no compleixin el requisit que com a mínim el 2% dels seus empleats siguin persones amb discapacitat, de conformitat amb l'article 42 del RD Legislatiu 1/2013, de 19 de novembre, i en el mateix sentit, per a aquelles empreses de més de 250 persones treballadores que no comptin amb un Pla d'Igualtat conforme al l'article 45 de la Llei Orgànica 3/2017, de 22 de març.
- En l'article 125 de la LSCP/2017 es determinen els requisits que cal tenir en compte en el redactat del Plec de Prescripcions Tècniques, mencionant explícitament totes les necessitats, **inclosa l'accessibilitat universal i el disseny funcional o disseny per a totes les persones.**
- L'article 126.2, estableix que tota contractació destinada a persones físiques ha de recollir en el PPT les prescripcions de Nacions Unides respecte de les persones amb discapacitat, i també criteris d'accessibilitat universal.
- L'exposició de motius de la LSCP menciona també que, amb l'ànim d'afavorir el respecte cap als drets humans, **i en especial cap als drets dels treballadors i dels petits productors de països en vies de desenvolupament, s'introdueix la possibilitat**

que els criteris d'adjudicació i les condicions d'execució incorpori aspectes socials, del procés de producció i comercialització referits a les obres, subministraments o serveis que calgui facilitar d'acord amb el contracte que es tracti.

- L'article 126.4 preceptua que sempre que l'objecte contractual pugui afectar el medi ambient, les prescripcions tècniques es defineixen aplicant criteris de sostenibilitat i protecció ambiental.
- Així mateix, l'article 145.2.1º cita possibles criteris d'adjudicació de caire mediambiental com: reducció de gasos d'efecte hivernacle, utilització de mitjans d'estalvi i eficiència energètica, ús d'energia de fonts renovables, manteniment o millora de recursos naturals...
- L'article 99.1 estableix que, especialment aquells contractes en els quals s'estimi la incorporació **d'innovacions tecnològiques socials o ambientals**, la definició de l'objecte contractual podrà de ser de les seves característiques funcionals **sense tancar una solució única**.

5. CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES DEL PLA

5.I. MESURES SOCIALS:

Al voltant del Pressupost màxim de licitació

- ❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 18*
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** A partir del 9 de març de 2018, amb l'entrada en vigor de la nova LSCP 9/2017, **cal considerar el desglossament del pressupost** en costos directes (costos salarials inclosos) i indirectes **com un precepte legal**, no únicament com una mesura social.

Al voltant de la Informació sobre la subcontractació:

- ❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 19*

- ❖ **Objectiu Pla 2018:** Per tal d'efectuar un acurat control de la morositat en la subcontractació, l'empresa contractista principal haurà de certificar regularment el compliment de terminis de pagament a l'empresa subcontractista a través de l'aplicatiu SAI.

Al voltant dels Criteris d'Adjudicació:

1.- Valoració del preu inferior al 35%

- ❖ **Motivació/descripció:**

- *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 19,*
- *Instrucció l'Ajuntament de Barcelona per a l'aplicació de la Llei 9/2017 de contractes del Sector Públic, article 9.4*

- ❖ **Objectiu Pla 2018:** A partir d'un correcte i rigorós càlcul del pressupost màxim de licitació, en la gran majoria dels contractes la valoració del preu no ha de resultar majoritària. Atenent a la nova orientació de la LSCP/2017, cal vetllar perquè el disseny dels criteris d'adjudicació permeti obtenir obres, subministraments i serveis de gran qualitat amb l'objectiu d'aconseguir una millor relació qualitat-preu.

En conseqüència, seguint la orientació recollida per la Guia de contractació pública social, que ha estat ampliada i reforçada en l'article 9.4 de la Instrucció de l'Ajuntament de Barcelona per a l'aplicació de la Llei 9/2017 de Contractes del Sector Públic, **en general, la puntuació del preu no serà superior al 35% de la puntuació total.**

Caldrà motivar en l'expedient la consideració d'una puntuació superior.

Es poden establir percentatges inferiors a l'indicat per a la valoració del preu en funció de les característiques específiques del contracte o del sector econòmic en el qual s'enquadri.

2. Oferta anormalment baixa

- ❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 20*

- ❖ **Objectiu Pla 2018:** Incloure la mesura en tots els contractes municipals.

3. Millors salaris de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte

- ❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 22*
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** Aplicar aquest criteri d'adjudicació de manera preferent quan es vulgui afavorir millors retribucions en aquells sectors on es trobin les categories professionals de menys qualificació i especialment aquelles que disposin d'unes retribucions més precàries.

4. Contractació laboral indefinida de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte

- ❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 23*
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** És un criteri d'adjudicació que s'aplicarà, en el supòsit que no hi hagi subrogació, i quan els estudis de mercat i el coneixement del sector d'activitat econòmica indiquin l'existència d'una contractació laboral precària, amb poca estabilitat.

5. Altres possibles criteris d'adjudicació:

La Guia de contractació pública social, no es configura com un catàleg rígid de mesures. Ans al contrari, preveu la seva millora i revisió contínua en funció d'altres documents orientadors específics o actualitzacions normatives.

En aquest sentit, d'acord amb les previsions de l'article 145.2 de la LCSP/2017, s'inclou especialment en el Pla **la possibilitat d'incloure com a criteri d'adjudicació el foment de la contractació femenina.**

Al voltant de les Condicions Especials d'Execució:

1. Inserció de persones aturades o en situació de risc d'exclusió social

- ❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 28*
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** **Es considera preceptiva** l'activació de la mesura en tots els contractes **a partir d'un mínim de 15 persones treballadores ocupades en l'execució del contracte.**

Com a criteri estimatiu, s'estableix un mínim d'1 persona a jornada completa, o 2 persones a mitja jornada, per cada fracció de 10 persones treballadores ocupades en l'execució del contracte.

La qualificació professional no especialitzada del personal requerit pot ser un criteri per activar la mesura, però no exclusiu. La mesura és completament aplicable a altres professions i oficis qualificats on cada vegada més es produeixen situacions d'atur amb dificultats socials.

2. Subcontractació amb empreses d'economia social¹

- ❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 24*
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** Cal activar la mesura quan hi hagi una anàlisi de les prestacions contractuals i es consideri que pot representar una eficiència social establir com a condició d'execució que el contractista hagi de subcontractar amb empreses d'economia social.

3. Pagament del preu a les empreses subcontractades

- ❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 25*
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** Aquesta mesura és transversal, d'aplicació obligatòria en tots els contractes en els termes proposats en la Guia de contractació pública social, sempre que els plecs reconeguin la possibilitat de subcontractació.

¹ Les mesures 1 i 2 incorporen un protocol i un assessorament actiu per part de **Barcelona Activa**, a partir de [l'encàrrec de gestió](#) aprovat el 06/04/2017 per la Comissió de Govern.

4. Subrogació de la plantilla laboral

- ❖ **Motivació/descripció:** Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 26
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** Resta limitada l'aplicació d'aquesta mesura a aquells contractes que compleixin estrictament i de manera acumulativa les següents característiques:
 - ✓ Contractes de tracte successiu per als quals no hi ha obligació legal o convencional de subrogació de la plantilla laboral.
 - ✓ La mà d'obra té una gran transcendència en termes qualitius i quantitius.
 - ✓ Es considera imprescindible assegurar la permanència de les persones que ja exercien l'activitat en la contracta anterior per garantir una prestació amb la màxima eficiència tècnica i com a objectiu social de garantia d'estabilitat laboral.
 - ✓ El personal ha prestat el servei ininterrompudament en un llarg període de temps.

5. Manteniment de les condicions laborals durant la vigència del contracte

- ❖ **Motivació/descripció:** Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 27
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** Mesura transversal. Incloure la previsió en totes les licitacions en les quals intervinguin persones treballadores en la seva execució.

6. Igualtat de gènere:

Mesures d'aplicació transversal i preferent en els contractes de serveis a les persones, i amb la proporció adequada en tots els contractes on intervenen persones físiques en la seva execució.

➤ **Pla d'igualtat:**

- ❖ **Motivació/descripció:** Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 30
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** Tota empresa contractista legalment obligada, conforme a l'article 45 de la Llei Orgànica 3/2017, de 22 de març, en els primers deu dies

posteriors a la data de formalització del contracte, haurà de presentar el Pla d'igualtat entre homes i dones que serà d'aplicació a les persones que executin el contracte i, en el cas que no hi estigui legalment obligada a l'elaboració del mateix, les mesures alternatives aplicables en relació amb les persones treballadores que participaran en l'execució del contracte.

L'empresa contractista, abans de la recepció de la prestació, ha de lliurar a la persona responsable del contracte un informe final sobre l'aplicació efectiva de les mesures durant l'execució del mateix.

Únicament es podrà exceptuar la inclusió d'aquesta condició d'execució en cas que no intervinguin persones en l'execució del contracte, o quan el curt termini d'execució del mateix (menys de tres mesos) no aconselli la seva aplicació.

Tanmateix, tot i que no s'inclogui aquesta condició seguint les indicacions del paràgraf anterior, cal recordar que l'article 71.1.d) de la LSCP ha establert la prohibició de contractar amb les administracions públiques per a totes les empreses de més de 250 persones treballadores que no disposin d'un Pla d'Igualtat conforme al l'article 45 de la Llei Orgànica 3/2017, de 22 de març.

➤ **Paritat entre dones i homes en perfils i categories professionals**

❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 30*

❖ **Objectiu Pla 2018:** D'aplicació preferent quan es considera essencial per a l'execució del contracte públic, ja sigui per contribuir a lluitar contra la feminització o masculinització crònica de determinades categories professionals (segregació horitzontal), com especialment per incidir en el trencament de 'sostres de vidre' (segregació vertical) que impedeixen les dones accedir a categories professionals d'alta qualificació o directives, o en aquells serveis en els quals es vol garantir com a dret de la ciutadania l'atenció a les persones usuàries per part d'una dona o d'un home.

L'empresa contractista haurà d'informar del nombre d'homes i de dones que executaran el contracte, indicant les categories professionals, en relació al col·lectiu

objecte de la mesura (personal en llocs directius o altres categories i perfils professionals), per acreditar que compleix amb la paritat exigida.

Es considera una mesura d'aplicació obligatòria en aquells contractes on participin més de 100 persones treballadores.

En cas de subrogació del personal, la mesura podrà focalitzar-se en cas de substitucions o baixes, per tal que es tendeixi a la paritat amb les noves incorporacions.

➤ **Comunicació inclusiva**

❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 31*

❖ **Objectiu Pla 2018:** D'aplicació transversal en tots els contractes on hi intervinguin relacions personals o elements de comunicació.

➤ **Mesures contra l'assetjament sexual i per raó de sexe**

❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 31*

❖ **Objectiu Pla 2018:** D'aplicació transversal en tots els contractes on hi intervinguin relacions personals.

El document presentat per l'empresa contractista inclourà, com a mínim, les següents mesures: campanyes informatives que detallin què són conductes d'assetjament sexual i/o per raó de sexe; accions formatives; i la designació d'una o més persones referents que vetllin per un espai de treball lliure de violències masclistes.

Aproximadament un mes abans de finalitzar el contracte, l'empresa contractista reportarà un informe de seguiment amb la concreció de quines mesures ha activat i el compliment efectiu de les mateixes.

Únicament es podrà exceptuar la inclusió d'aquesta condició d'execució en cas que no hi hagi relacions personals en l'execució del contracte, o quan el curt termini d'execució del mateix (menys de tres mesos) no aconselli la seva aplicació.

7. Igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones LGTBI

- ❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 31*
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** Mesura d'aplicació transversal, d'aplicació preferent en els contractes de serveis a les persones, i amb la proporció adequada en tots els contractes on intervenen persones físiques en la seva execució.

Aproximadament un mes abans de finalitzar el contracte, l'empresa contractista aportarà un informe de seguiment de les mesures aplicades durant l'execució del contracte.

8. Conciliació del temps laboral, personal i familiar

- ❖ **Motivació/descripció:** *Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 32*
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** Mesura d'aplicació transversal preferent quan sigui significativa la necessitat de mitjans personals per a l'execució del contracte.

S'establirà el compliment per part de l'empresa contractista de mesures de conciliació en relació a les persones que executaran el contracte en algun d'aquest àmbits: la Flexibilitat del temps, les Relacions laborals, la Flexibilitat en l'espai de treball, els Serveis i prestacions indirectes, el Suport professional, o els Serveis complementaris a clients i persones usuàries.

Abans de la finalització del contracte l'empresa contractista presentarà un informe de seguiment, on s'indicarà les mesures que s'han activat durant l'execució del contracte i, de manera desagregada per sexe, el nombre de persones treballadores per a les quals s'han activat.

Únicament es podrà exceptuar la inclusió d'aquesta condició d'execució cas que no intervinguin persones en l'execució del contracte, o quan el curt termini d'execució del mateix (menys de tres mesos) no aconselli la seva aplicació.

9. Persones treballadores amb discapacitat

- ❖ **Motivació/descripció:** Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 33
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** Mesura transversal d'aplicació en tots els contractes.

10. Accessibilitat Universal

- ❖ **Motivació/descripció:** Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 33
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** Com a condició d'execució: d'aplicació obligatòria quan el contracte tingui com a destinatària la ciutadania o el mateix personal de l'Ajuntament. Com a criteri d'adjudicació de judici de valor: les unitats promotores podran introduir com a factor de ponderació de les ofertes les millores en accessibilitat universal sobre les prescripcions establertes a la Llei 13/2014 de 30 d'octubre, d'accessibilitat.

11. Compliment de les normes sociolaborals en el procés productiu i en la distribució comercial

- ❖ **Motivació/descripció:** Decret de contractació pública sostenible. Pàgina 34
- ❖ **Objectiu Pla 2018:** En els contractes harmonitzats que incloguin subministraments de bens electrònics caldrà activar els protocols que l'Ajuntament ha subscrit en el marc del projecte Electronics Watch.
D'aplicació transversal, de manera proporcionada, en la resta de contractes que incloguin subministraments.

5.I.1-TAULA RESUM

MESURA	TIPUS	OBLIGATÒRIA?	RECOMANACIÓ/OBSERVACIÓ
Desglossament del pressupost	Definició interna	SÍ	La LSCP 9/2017, que entra en vigor el 9 de març de 2018, inclou aquest precepte en el seu articulat (Article 100.2).
Informació sobre la subcontractació	Definició interna	En fase de licitació: NO En fase d'Execució: SÍ	
Valoració del preu (inferior a un 35% del total)	Criteris d'Adjudicació	En general, la valoració del preu no haurà de superar més del 35% de la puntuació total establerta.	Caldrà motivar en l'expedient la inclusió d'una puntuació superior al 35%.
Oferta anormalment baixa (per no adequació de l'oferta als costos salarials)	Criteris d'Adjudicació	SÍ	
Salaris de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte	Criteris d'Adjudicació	NO	D'aplicació preferent quan es vulgui afavorir millors retribucions en aquells sectors on es trobin les categories professionals de menys qualificació i especialment aquelles que disposin d'unes retribucions més precàries.
Contractació laboral indefinida de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte	Criteris d'Adjudicació	NO	S'aplicarà en el supòsit que no hi hagi subrogació, especialment quan els estudis de mercat i el coneixement del sector d'activitat econòmica indiquin l'existència d'una contractació laboral precària, amb poca estabilitat.

Inserció de persones aturades o en situació de risc d'exclusió social²	Condicions d'execució	SÍ, en contractes en els que hagin de participar més 15 persones treballadores en la seva execució	D'aplicació preferent quan sigui significativa la participació de mitjans personals per l'execució del contracte.
Subcontractació amb empreses d'economia social³	Condicions d'Execució	NO	Quan hi hagi un anàlisi de les prestacions contractuals i es consideri que pot representar una eficiència social establir com a condició d'execució que el contractista hagi de subcontractar amb empreses d'economia social
Pagament del preu a les empreses subcontractades	Condicions d'Execució	SÍ: sempre que en els plecs no es prohibeixi expressament la subcontractació	
Subrogació de la plantilla laboral	Condicions d'Execució	NO	Cal que es compleixin de manera acumulativa les estrictes consideracions precisades sen la Guia de contractació pública social.
Manteniment de les condicions laborals durant la vigència del contracte	Condicions d'Execució	SÍ, en tots aquells contractes en els quals intervinguin persones treballadores en la seva execució.	
Pla d'igualtat	Condicions d'Execució	SÍ	Únicament es podrà exceptuar la inclusió d'aquesta condició d'execució en cas que no intervinguin persones en l'execució del contracte o quan el curt termini d'execució del mateix (menys de tres mesos) no aconselli la seva aplicació.

^{2, 3} Ambdues mesures incorpora un protocol i un assessorament actiu per part de **Barcelona Activa**, a partir de [l'encàrrec de gestió](#) aprovat el 06/04/2017 per la Comissió de Govern.

Paritat en perfils i categories professionals	Condicions d'Execució	SÍ: en contractes on intervinguin més de 100 persones treballadores	D'aplicació preferent quan es considera essencial que l'empresa contractista garanteixi una paritat efectiva contra la segregació horitzontal i especialment en aquells sectors on la segregació vertical sigui més evident i es vulgui contribuir a trencar aquesta tendència.
Comunicació inclusiva	Condicions d'Execució	SÍ	Exceptuable en aquells contractes on no hi intervinguin relacions personals o elements de comunicació o quan el curt termini d'execució del mateix (menys de tres mesos) no aconselli la seva aplicació.
Mesures contra l'assetjament sexual i per raó de sexe	Condicions d'Execució	SÍ	Únicament es podrà exceptuar la inclusió d'aquesta condició d'execució en cas que no intervinguin persones en l'execució del contracte o quan el curt termini d'execució del mateix (menys de tres mesos) no aconselli la seva aplicació.
Igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones LGTBi	Condicions d'Execució	NO	D'aplicació preferent quan sigui significativa la necessitat de mitjans personals per a l'execució del contracte.
Conciliació del temps laboral, personal i familiar	Condicions d'Execució	SÍ	Es podrà exceptuar la inclusió d'aquesta condició d'execució en cas que no intervinguin persones en l'execució del contracte o quan el curt termini d'execució del mateix (menys de tres mesos) no aconselli la seva aplicació.
Persones treballadores amb discapacitat	Condicions d'Execució	SÍ	Les empreses amb + de 50 treballadors han de presentar el certificat conforme compleixen amb el 2% mínim de persones treballadores amb discapacitat.

Accessibilitat Universal	Condicions d'Execució	SÍ: Com a condició d'execució NO: com a Criteri d'adjudicació	Quan el contracte tingui com a destinatària la ciutadania o el mateix personal de l'Ajuntament.
Compliment de les normes sociolaborals en el procés productiu i en la distribució comercial	Condicions d'Execució	SÍ	Quan el contracte inclou el subministrament d'un bé, per exemple en els contractes harmonitzats que incloguin subministraments de béns electrònics.

5.II. MESURES AMBIENTALS

Són d'aplicació els criteris definits en les instruccions d'ambientalització recollides a la Guia de Contractació Pública Ambiental. A cada instrucció es defineix l'abast (productes i serveis al quals s'han d'aplicar), les prioritats ambientals generals que cal incloure en la contractació i els criteris i aspectes ambientals (alguns obligatoris i altres a considerar pel responsable del contracte).

S'estableixen els següents objectius específics prioritaris per a l'any 2018:

1. Electricitat

- Mantenir l'adquisició del **100%** d'electricitat verda amb Garantia d'Origen (GdO), de fonts renovables o de cogeneració d'alta eficiència.

2. Paper d'oficina

- Assolir un ús de paper reciclat **superior al 90%** per al conjunt de l'Ajuntament i garantir que cap àrea ni districte estigui per sota del 75%

3. Fusta

- Assolir un nivell de compra de fusta amb garanties de procedència d'explotacions sostenibles del 90% del total, i del 100% en cas de la fusta tropical.

4. Projectes d'obres

- Aplicar la instrucció tècnica d'obres en el 100% dels projectes de BIMSA.
- Revisar els continguts de les memòries de sostenibilitat dels plecs de redacció de projectes d'espai públic i d'infraestructures i de redacció de projectes d'edificació de BIMSA.
- Incloure en els plecs de redacció de projectes d'edificació una lletra mínima de qualificació energètica igual o superior a la lletra B. A partir de l'aprovació de la nova Instrucció tècnica per a la millora energètica de les actuacions municipals caldrà incloure en els plecs de redacció de projectes d'edificació els nous criteris ambientals definits en aquesta instrucció.

5. Esdeveniments

- Elaborar un pla d'ambientalització i assegurar l'aplicació de les mesures d'ambientalització més rellevants (mobilitat sostenible, limitació de soroll, gots reutilitzables, gestió de residus i altres) en com a mínim 3 principals festes o esdeveniments (Mercè, Grec, festes de Districtes), i en com a mínim un dels grans esdeveniments gestionat per BSM al Fòrum.
- Assegurar l'aplicació de les mesures necessàries de reducció de la contaminació acústica en tots els esdeveniments organitzats per l'Ajuntament.

6. Serveis de menjador

- Mantenir que en el 100% dels contractes de serveis de menjador d'escoles bressol municipals s'incorporin aliments frescos, de temporada i d'agricultura ecològica, d'acord amb els criteris definits en la instrucció tècnica de serveis d'alimentació.
- Estendre la incorporació de criteris ambientals en la contractació de serveis de càterring puntuals, fomentant els productes ecològics i de comerç just, així com l'eliminació de gots, vaixel·la i envasos de plàstic d'un sol ús. Iniciar la incorporació d'aquests criteris de forma uniforme en els serveis de *vending* dels edificis municipals.

7. Tèxtils

- Mantenir en els contractes de subministrament de roba de treball de personal propi (Parcs i Jardins, GUB, Bombers, BSM) l'obligatorietat d'acreditar la garantia que el tèxtils provenguin d'un procés de producció que respecti els drets bàsics en el treball recollits en la declaració de l'Organització Internacional del Treball relativa als principis i drets fonamentals. La forma d'acreditació està descrita en la instrucció tècnica de sostenibilitat en els productes tèxtils.
- En els contractes d'adquisició de vestuari, mantenir l'obligatorietat de limitació de presència de substàncies químiques dels principals teixits utilitzats en la confecció de roba de treball.
- Incorporar els dos criteris anteriors en els grans contractes de serveis externalitzats de l'Ajuntament de Barcelona (Ex. neteja i recollida de residus, enllumenat,).

8. Vehicles

- Doblar el percentatge de vehicles de baixes emissions (turismes i furgonetes elèctrics, híbrids o de gas) adquirits per a la flota municipal.
- Considerar les prioritats dels vehicles que cal adquirir establertes en la instrucció tècnica de sostenibilitat en els vehicles en la fase prèvia de totes les licitacions.
- Elaborar un Pla de compra de vehicles que inclogui com a objectius principals l'exclusió d'adquirir turismes dièsel, aconseguint una disminució mínima en les adquisicions de turismes per 2018 del 50%) així com una reducció de l'adquisició de furgonetes dièsel, adaptant i actualitzant la instrucció de vehicles en aquest sentit.

9. Neteja i Recollida de residus d'edificis

- D'acord amb l'establert a la instrucció, i ja incorporat en el contracte actual, mantenir l'obligatorietat que els 4 productes de neteja generals tinguin el mínim

de càrrega contaminant (amb ecoetiqueta). En cas de substitució de productes per part de les empreses contractistes, es farà una valoració del compliment de les característiques ambientals establertes en el plec.

- Igualment cal complir l'obligatorietat de desplegar i mantenir la recollida selectiva de residus (segons les fraccions definides en el plec) en els edificis municipals, tal com està establerta en el plec.

10. Elements de comunicació

- Mantenir els criteris de qualitat ambiental i d'economia circular per a elements publicitaris i de comunicació en el contracte general de la Direcció de Comunicació (Gerència de Recursos), seguint la instrucció.
- Aplicació transversal de l'ús de materials reciclats en els elements de comunicació de paper estàndards (díptics, tríptics, pòsters,...) en altres contractes de comunicació d'àrees i districtes.

11. Equips informàtics

- Aplicar els criteris d'eficiència energètica definits en la instrucció d'equips informàtics en l'adquisició d'estacions de treball, equips portàtils i equips multifunció.
- Per a l'adquisició d'equips multifunció considerar els criteris ambientals bàsics que permeten minimitzar el consum de recursos per tal d'aconseguir que estigui configurada la impressió a doble cara i en blanc i negre per defecte a tots els equips informàtics de l'Ajuntament.
- Implementar els criteris anteriors en tots els grans contractes i en com a mínim un 80% de les àrees i districtes de l'Ajuntament de Barcelona.

12. Exposicions

- Iniciar l'aplicació dels criteris ambientals definits en la instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en exposicions a l'ICUB.

13. Mesures ambientals en altres contractacions

- Són d'aplicació els criteris definits en la Guia de contractació pública ambiental. Caldrà valorar en la fase de definició de cada contracte quins criteris ambientals poden ser prioritaris per a la seva incorporació, seguint les indicacions establertes en la Guia.

5.III. MESURES RELACIONADES AMB LA INNOVACIÓ

1.- Definir les necessitats contractuals pensant en la innovació.

- En la definició interna del contracte, abans de la seva licitació, estudiar les millores tecnològiques, en sistemes i procediments d'organització, en objectius socials i ambientals, que millorin la qualitat en les prestacions contractuals i, en definitiva, en la prestació a la ciutadania.
- Si es considera que alguns d'aquests objectius no són satisfets total o parcialment pel mercat, cal activar la incorporació de la innovació per incentivar que les empreses licitadores generin respostes i solucions a aquests objectius de l'Administració.

2. Programació anticipada i diàleg amb el mercat

- En contractes amb prestacions directes o indirectes destinades a la ciutadania, o en els contractes de significat valor econòmic, potenciar les consultes al mercat que ens permetran conèixer l'oferta existent i alhora implicar anticipadament les futures empreses licitadores.
- L'objectiu és conèixer i fer prospecció de les solucions que ofereix el mercat per cobrir les necessitats objecte del contracte. Això permet la promoció i incorporació de les darreres innovacions existents en el mercat i una major col·laboració entre les parts.

3. Prescripcions tècniques obertes indicant rendiments i funcionalitats

- Quan es considera necessari incorporar solucions innovadores, cal elaborar unes prescripcions tècniques obertes, identificant rendiments i funcionalitats i sense descriure exhaustivament les prescripcions tècniques concretes de la prestació.
- Aquest plantejament permet un rol de soci col·laborador de l'Ajuntament, l'entrada d'idees i de solucions innovadores que aporten eficiència i rendiment als contractes.

4. Introducció de tecnologia

- L'evolució de les TIC i l'ús general d'internet estan transformant pràcticament tots els sectors de la societat i de la nostra economia. La informació i les dades s'han convertit en un dels béns més valuosos i preuats, i configuren el que anomenem economia del coneixement o economia digital.
- Les ciutats com Barcelona, amb iniciatives com el Pla Barcelona Ciutat Digital 2017-2020, afronten la necessitat de transformar les seves maneres de fer i cercar noves estratègies basades en la tecnologia i la innovació que permetin aprofitar l'impuls i desenvolupament d'aquesta nova economia i que comportin alhora grans beneficis socials i un creixement econòmic més equitatiu i sostenible.
- Les mesures que caldrà observar i que impulsaran el nou model de contractació sostenible per a la innovació hauran d'incloure principis com l'ètica de les dades o la sobirania tecnològica basada en programari lliure, dades obertes i metodologies *agile*.

5. Finançament

- L'Ajuntament compta amb diversos fons per al finançament dels seus projectes de compra innovadora. Un dels més importants és el propi pressupost de compres ordinàries, en els que incorporant les mesures per la innovació esdevé un dels eixos tractors més importants.

- Cal pensar que en determinats contractes municipals es pot comptar amb fons de finançament provinents de la UE, el Banc Mundial i d'altres per a PIMES. Des de diferents organismes internacionals s'està facilitant assessorament, suport financer, organitzant esdeveniments i convocant premis per ajudar les autoritats contractants a desenvolupar compres innovadores de manera oberta i no discriminatòria facilitant l'accés de les petites i mitjanes empreses.

6. ANNEX. EINES I RECURSOS PER A LA IMPLEMENTACIÓ DEL PLA

6.I. PROTOCOL DE SEGUIMENT:

APLICATIU SAI: SEGUIMENT D'INDICADORS DE LES MESURES SOCIALS, AMBIENTALS I D'INNOVACIÓ

Es posa a disposició de l'organització un aplicatiu informàtic per al seguiment d'indicadors de la contractació pública sostenible: Social, Ambiental i d'Innovació. **L'aplicatiu SAI.**

Totes les unitats de contractació de l'Ajuntament i els seus ens dependents hauran de complementar la informació que l'aplicatiu SAI requerirà sobre cada contracte que inclogui mesures socials, ambientals i d'innovació en els formularis dinàmics que aquest proposa. Així mateix es pretén que sigui l'empresa contractista la que proporcioni, a través també de l'aplicatiu SAI la majoria de la informació necessària per a satisfer els indicadors definits per a cada mesura.

L'aplicatiu SAI, en una primera fase permet el seguiment d'aquells contractes que incloguin mesures socials. En els propers mesos es desenvoluparan les solucions que permetin també el seguiment de les mesures ambientals i la innovació.

L'aplicatiu serà accessible per a les unitats promotores dels contractes a través de la intranet corporativa. Descarregarà automàticament aquells expedients que en la seva tramitació en SAP-contractes, hagin escollit mesures socials determinades.

Aquelles unitats que no tramitin els seus expedients de contractació a través de SAP-contractes, donaran d'alta els seguiments directament a l'aplicatiu SAI. En aquests casos, les unitats hauran de donar d'alta manualment els contractes que estiguin tramitant en un formulari senzill de dades bàsiques, on es consignaran les mesures socials escollides (i en una segona fase les ambientals i d'innovació) . Un cop fet això podran accedir als formularis dinàmics per respondre les preguntes sobre els indicadors definits per a cada mesura escollida.

Per la seva banda les empreses contractistes accediran a l'aplicatiu SAI a través del portal d'empresa de l'Ajuntament de Barcelona. Les empreses visualitzaran només les preguntes que els correspongui respondre i tindran l'obligació de proporcionar la informació i documentació que el formulari exigeix en el moment de l'adjudicació i al llarg de l'execució del contracte per a cadascuna de les mesures incloses en el contracte.

En alguns dels casos, aquesta informació i documentació exigirà una validació i verificació per part de les unitats promotores. Les unitats promotores responsables de la gestió de cada contracte vetllaran per la correcta complementació de les dades que corresponen a les mesures incloses a cadascun d'ells.

6.II INSTRUMENTS DE SUPORT:

Encàrrec de gestió a Barcelona Activa

Barcelona Activa ofereix assessorament per la correcta aplicació de les clàusules de subcontractació d'empreses d'economia social i d'inclusió de persones en atur amb dificultats especials d'inserció laboral o d'exclusió social tant per les unitats licitadores com per les empreses adjudicatàries de licitacions.

En l'espai de contractació de la intranet corporativa es troben publicats els dos protocols elaborats per Barcelona Activa per tal d'atendre les necessitats d'assessorament i de gestió de les dues mesures socials anteriorment citades:

[Protocol per a la mesura de Subcontractació d'Empreses d'economia social](#)

[Protocol per a la mesura de contractació de persones en atur amb dificultats d'inserció social o en risc d'exclusió social](#)

Barcelona Activa oferirà assessorament a totes les àrees de l'Ajuntament i grup municipals que necessitin suport per valorar la idoneïtat de la inclusió d'aquestes dues clàusules en els plecs de contractació.

Barcelona Activa està en procés de construir un repositori *online* d'empreses d'economia social per sectors d'activitat tot recopilant l'oferta d'empreses d'economia social que existeix, de manera que faciliti el correcte compliment de la clàusula a les empreses adjudicatàries.

Altres protocols d'assessorament

En l'espai de contractació de la intranet corporativa es troben publicats també els següents protocols

[Protocol per a la inclusió de mesures referents a la igualtat de gènere. Departament de Transversalitat de Gènere](#)

[Protocol per a la inclusió de la mesura de Comunicació Inclusiva. Departament de Comunicació](#)

[Protocol per a la inclusió de la mesura d'Igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones LGTBI. Departament de Feminismes – LGTBI.](#)

Altres mitjans d'assessorament actiu

Malgrat de no disposar d'un protocol publicat , algunes mesures disposen d'unitats referents amb les quals es pot establir contacte per tal de rebre assessorament i acompanyament a l'hora d'implementar altres mesures

Accessibilitat Universal: [Institut Municipal de Persones amb Discapacitat](#)

Ambientalització de contractes: [Programa Ajuntament + Sostenible](#)

Compra pública Innovadora: [Barcelona Ciutat digital](#)

Reculls d'informació i de bones pràctiques

L'espai de la [intranet corporativa dedicat a la Contractació pública](#) incorpora un apartat específic dedicat a la contractació pública sostenible on s'hi poden trobar els recursos referenciats més amunt, així com reculls, exemples i dades sobre l'aplicació de mesures de contractació pública sostenible.

6.III. FORMACIÓ

La Direcció de coordinació de contractació administrativa, amb l'impuls de la Gerència de Presidència i Economia ha dut a terme un Pla de formació sobre contractació pública sostenible gràcies al qual, a través de sessions informatives dissenyades a tal efecte, s'han pogut difondre els continguts del Decret i les Guies de contractació pública gairebé a la totalitat de l'organització, posant en comú a l'hora les especificitats, problemes i virtuts que en cada sector pot tenir cadascuna de les mesures proposades.

En el desenvolupament d'aquestes sessions hi ha participat activament diferents persones expertes provinents de les diverses unitats de l'Ajuntament implicades en la gestió de les mesures de contractació pública sostenible: des del CIRD i Departament de Transversalitat de Gènere, Barcelona activa, el Programa Ajuntament + Sostenible, l'Oficina de la comissionada per a la Innovació i l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, així com la pròpia Direcció.

Des del mes de maig de 2017 fins l'actualitat, s'ha pogut impartir aquestes sessions a unes 550 persones aproximadament, i es preveu arribar a més de 600 a finals d'aquest primer trimestre de 2018.

Es preveu continuar aquesta activitat formativa durant el 2018, atenent les noves sol·licituds que arribin a la Direcció.

Formació a la PIME

Es treballa en la creació d'un àmbit de formació oberta a les petites, mitjanes i microempreses que tinguin interès en esdevenir licitadores, per tal que coneguin les característiques de la contractació pública que convoquen de manera regular l'Ajuntament de Barcelona i els seus ens dependents, i facilitar així informació útil per tal que aquest teixit empresarial pugui postular-se amb total coneixement i igualtat de condicions a les licitacions.

6.IV. CREACIÓ D'ESPAIS DE MILLORA

Es treballa en un projecte de creació d'una comunitat virtual en el camp de la contractació pública sostenible on es pugui produir un intercanvi obert d'idees, propostes i bones pràctiques.